

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

-

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

-

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

-

4.

Valvontaa koskevat huomiot

-

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

-

9.

Muut huomiot

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

CER sääntelyn ja ehdotetun lainsäädännön tarkoituksena on turvata yhteiskunnan toimintojen tai taloudellisen toiminnan kannalta välttämättömien keskeisten ja keskinäisriippuvaisten palvelujen tarjonta, tunnistaa näitä keskeisiä palveluita tuottavat kriittiset toimijat, säätää kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyyn liittyvistä velvoitteista, näiden velvoitteiden toteuttamisen valvonnasta ja tukea kriittisiä toimijoita näiden velvoitteiden täyttämiseksi.

Suomessa ei lainsäädännössä menettelyä , joiden nojalla kriittinen infrastruktuuri määritetään. Suomessa elintärkeistä toiminnoista on määritelty yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa (YTS 2017, kansallinen riskiarvio 2023). Eri laeissa on määritelty kriittisten palveluiden varautumisvelvollisuuksia. Lisäksi varautumista koskevaa lainsäädäntöä on mm. valmiuslaissa ja huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa.

Käytännössä Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) on itse määritellyt yhteiskunnan turvallisuusstrategiaan perustuen viraston kriittiset palvelut ja toiminnot. Tästä on kuitenkin aiheutunut tulkintaongelmia mm. varautumisvelvoitteen laajuudesta ja käyttöönotettavista toimenpiteistä.

Jatkossa siis PRH:n jo itse määrittelemät kriittiset toiminnot todennäköisesti vahvistettaisiin ministeriön toimesta, mikä selventäisi nykytilaa.

Kriittisenä toimija olisi velvollinen suorittamaan säännölliset riskinarviot sekä laadittaa häiriönsietokykyä koskevat suunnitelmat. Käytännössä PRH jo tätä tekee, mutta uuden sääntelyn myötä se olisi määrämuotoista ja valvottua. Myös poikkeamista tulisi ilmoittaa.

PRH:n kannalta ehdotus on kannatettava, koska selkeyttää nykytilannetta ja tukee jo käytännössä tehtävää varautumista häiriötilanteisiin.

Lakiehdotukseen sisältyvät velvoitteet riskinarvioista ja suunnittelusta vastaavat paljolti sitä, mitä PRH jo muutenkin tekee.

Ehdotetut säännökset ovat varsin yksityiskohtaisia, mutta eivät PRH:n osalta merkittävästi lisääisi hallinnollista taakkaa

Mantere Eero
Patentti- ja rekisterihallitus